

Geuronderzoek omgekeerde werking

De Hul 2a + De Hul 7 te Alphen

Colofon

Projectlocatie:	De Hul 2a + De Hul 7, 6626 KG Alphen
Datum	26-03-2021 (aangepast 09-06-2023 + 30-10-2023)
Opgesteld door	Van Dun Advies BV Raadhuisstraat 32 5126 CJ Gilze T. 013 519 94 58 Postel 8 5711 ET Someren T. 0493 745 015 E. info@vandunadvies.nl I. www.vandunadvies.nl
Auteur	Bas Coopmans
Projectleider	Martijn Gerards
Projectnummer	21051.001

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Achtergrond en aanleiding	4
3. Berekening en resultaten	5
3.1. Beperking ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen	5
3.2. Woon- en leefklimaat.....	6
4. Conclusie	9
Bijlagen (separaat bijgevoegd)	10
Bijlage 1: Situatieschets plangebied en ligging veehouderijen.....	10
Bijlage 2: Overzicht vergunde situatie veehouderij Sluisweg 37	10
Bijlage 3: Rekenresultaten V-stacks vergunning	10
Bijlage 4: Invoergegevens en rekenresultaten V-stacks gebied	10
Bijlage 5: Verspreidingskaart voorgrondbelasting	10

1. Inleiding

Initiatiefnemer heeft verzocht om voor de locaties De Hul 2a en De Hul 7 de omliggende geurcontouren in beeld te brengen. Op deze projectlocatie is men voornemens om woningen te realiseren dan wel te splitsen.

Om dit project te kunnen realiseren zal er een planologische procedure worden opgestart. Vooruitlopend op deze procedure dient eerst inzichtelijk te worden gemaakt of de realisatie van de woningen invloed heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische bedrijvigheid in de nabije omgeving op het project en of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. In de nabijheid van de projectlocatie zijn een aantal veehouderijen gevestigd.

De Wet geurhinder en veehouderij schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanuit dierenverblijven moet beoordelen indien een veehouderij een omgevingsvergunning aanvraagt (voor kleine bedrijven is het Activiteitenbesluit van toepassing). De Wet geurhinder en veehouderij schrijft tevens, op indirecte wijze, voor op welke manier het bevoegd gezag de geurbelasting van de omliggende agrarische bedrijven in het kader van ruimtelijke orderingsprocedures moet interpreteren.

Gezien de verschillende activiteiten die in de nabijheid van de nieuw te bouwen woningen plaats vinden, is het zeer waarschijnlijk dat eventuele overige geurbronnen, zoals verkeer, industrieën en andere (huishoudkundige) bronnen in geringe hoeveelheid aanwezig zijn. Bij deze berekening zijn deze bronnen daarom niet meegenomen. De berekeningen zijn enkel gebaseerd op de geurhinder welke ontstaat vanuit agrarische bedrijven. Een overzicht van het plangebied aan de Hul 2a is te vinden in bijlage 1.

2. Achtergrond en aanleiding

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanwege dierenverblijven moet beoordelen indien een veehouderij een milieuvergunning aanvraagt.

Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, dit wordt 'omgekeerde werking' genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.

De ruimtelijke plannen waarvoor omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw of recreatie en toerisme worden vastgelegd. Dit rapport zal onderdeel uitmaken van een dergelijk plan.

Bij besluitvorming omtrent het wijzigen van een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het recht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd.

Voor wat betreft geurhinder van veehouderijen betekent dit dat de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

1. Wordt er een onevenredige inbreuk gemaakt op de mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling van de betrokken veehouderijen?
2. Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd?

In dit onderzoeksrapport wordt onderzocht wat het woon- en leefklimaat betreft ter plaatse van de beoogde woningen. Daarnaast wordt aangetoond of er geen sprake is van een onevenredige inbreuk op de mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling van de betrokken veehouderijen.

3. Berekening en resultaten

3.1. Beperking ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen

Normstelling

De Wet geurhinder en veehouderij maakt buiten een concentratiegebied alleen onderscheid in geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. De toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object, binnen de bebouwde kom, mag in beginsel niet meer bedragen dan 2,0 odour units (OUe). De toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object, buiten de bebouwde kom, mag in beginsel niet meer bedragen dan 8,0 odour units (OUe). De nieuw te bouwen/ te splitsen woningen worden buiten de bebouwde kom gerealiseerd.

Wanneer een gemeente afwijkende normen wil hanteren voor de vergunningverlening, moet er veel worden geregeld. De afwijkende normen moeten in een verordening worden vastgelegd. Daarnaast moet een gebiedsvisie worden opgesteld. Daarin wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied beschreven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied.

De gemeente West Maas en Waal heeft een geurverordening opgesteld. Echter is voor de locaties aan de Hul 2a en de Hul 7 geen afwijkende norm opgenomen in de geurverordening. De norm van 8,0 OUe is derhalve van toepassing.

Veehouderijen in omgeving

Bij berekening aan de omgekeerde werking wordt de contour op basis van de geldende geurnorm binnen de gemeente West Maas en Waal, gebaseerd op de vergunde situatie van het agrarische bedrijf. In de omgeving van het plangebied is de veehouderij aan de Sluisweg 37 is het meest maatgevend. De veehouderij aan de Sluisweg 37 betreft een pluimveehouderij. Andere veehouderijen zijn op een grotere afstand gelegen of hebben een dermate lage geuremissie dat deze geen invloed op het plangebied hebben. In bijlage 2 zijn de vergunde rechten (toestemming d.d. 17-10-2022) van de veehouderij aan de Sluisweg 37 opgenomen.

Deze berekeningen zijn alleen gebaseerd op diercategorieën waarbij bij ministeriële regeling geuremissies zijn vastgesteld. Voor niet intensieve landbouwhuisdieren zijn dergelijke emissie niet vastgelegd. Ten opzichte van deze bedrijven dient enkel een vaste afstand gehanteerd te worden, zoals vastgelegd in artikel 4 en 5 van de Wet geurhinder en veehouderij. Op het relevante bedrijf (Sluisweg 37) worden uitsluitend diercategorieën gehouden waarvoor een geuremissie is vastgelegd. Derhalve dient te worden voldaan aan de geurnormen die geregeld zijn in de Wgv en de gemeente West Maas en Waal.

De geurcontour van de intensieve bedrijven moet in beginsel worden berekend vanaf de rand van het bouwvlak. Hiermee worden de vergunde rechten van de veehouder gerespecteerd. Uitgaan van de randen van het bouwvlak is in lijn met bestaande jurisprudentie waaruit volgt dat de veehouder het recht heeft om overal op zijn bouwvlak te bouwen.

Een uitzondering hierop doet zich voor in situaties waar de veehouderij als gevolg van de ligging van andere, bestaande, gevoelige objecten zijn bouwvlak geheel of gedeeltelijk niet meer kan benutten. Dit wordt bepaald door de vergunde geuremissie te situeren op de rand van het bouwvlak in de nabijheid van de beoogde ontwikkeling. Als er met deze berekening sprake is van een overschrijding van de geurnormen mag de berekening worden gemaakt met de werkelijke emissiepunten. De beoogde ontwikkeling vindt plaats aan de west- zuidzijde van het bedrijf.

1. Ontwikkeling zuidzijde (De Hul 2a)

Het bouwvlak van de veehouderij is gelegen op 26 meter van het onderzoeksgebied. Onderzocht is wat de geurbelasting is op bestaande en nieuwe woningen. De geurbelasting, berekend vanaf de rand van het bouwvlak, bedraagt 24,7 OUe/m³ op de bestaande woning aan De Hul 2a.

Omdat vanaf dit punt de geurbelasting op de bestaande objecten hoger is dan de geurnorm dient volgens jurisprudentie de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderij te worden

bepaald vanaf de werkelijke emissiepunten conform de vergunning. De werkelijke emissiepunten zijn gebaseerd op berekeningen die zijn toegevoegd in de huidige milieutoestemming (zie bijlage 2). Uit deze berekening blijkt dat de geurnorm van 8,0 O₂e/m³ wordt overschreden ter plaatse van de beoogde woningen 4 en 5.

2. Ontwikkeling oostzijde (De Hul 7)

Het plangebied aan de Hul 7 wordt op in de werkelijke situatie niet overschreden waardoor op deze locatie wordt uitgegaan van de planologische mogelijkheden. De rekenresultaten in tabel 1 voor De Hul 7 zijn derhalve afkomstig van een aparte berekening.

Rekenresultaten

In onderstaand schema staan de verschillende individuele geurbelastingen in O₂e/m³ op de rekenpunten schematisch weergegeven. De berekeningen zijn uitgevoerd met V-stacks vergunning 2020 (= wettelijk rekenmodel) en zijn bijgevoegd in bijlage 3.

Tabel 1: Overzicht rekenresultaten, V-stacks Vergunning

Rekenpunt plangebied*	Geurnorm	Resultaat Sluisweg 37
1	8,0	7,3
2	8,0	7,3
3	8,0	7,6
4	8,0	8,1
5	8,0	8,4
7**	8,0	6,8
6***	8,0	4,8

*Zie bijlage 1 situatietekening voor rekenpunten plangebied

**Bestaande woning De Hul 2a

***De Hul 7

Uit bovenstaande tabel blijkt dat niet op alle rekenpunten wordt voldaan aan de geurnorm. Het bedrijf heeft geen uitbreidingsmogelijkheden indien de beoogde woningen worden gerealiseerd terwijl dit in de huidige situatie wel zou zijn omdat de geurbelasting op de huidige woningen lager is dan de geurnorm.

Voor de ontwikkeling is westelijke richting (De Hul 7) wordt de geurnorm niet overschreden als gebruik wordt gemaakt van de planologische mogelijkheden. De ontwikkeling aan De Hul 7 zorgt derhalve niet voor beperkingen voor de veehouderij aan de Sluisweg 37.

3.2. Woon- en leefklimaat

Normstelling

In het kader van de ruimtelijke ontwikkelingen dient sprake te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom hebben doorgaans een zwaardere norm dan objecten buiten de bebouwde kom waardoor een ander woon- en leefklimaat als aanvaardbaar wordt gezien. Er dient te worden afgewogen of het woon- en leefklimaat acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor het gebied.

Veehouderijen in omgeving

Voor het toetsen van de omgekeerde werking worden zowel de geurbelasting van afzonderlijke bedrijven (de geurcontouren) als de achtergrondbelasting en de te verwachten geurhinder beschouwd. Onder de achtergrondbelasting wordt de geurbelasting verstaan als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. De achtergrondbelasting van de omliggende veehouderijen (binnen een straal van 2 kilometer) op de projectlocatie wordt berekend met het programma V-stacks Gebied (versie 2020). Deze gegevens zijn gebaseerd op het Web-BVB bestand van de provincie Noord-Brabant (gemeente Oss) en de I-GO Veehouderijen van de provincie

Gelderland (gemeente West Maas en Waal); beiden geraadpleegd op 19-03-2021. De gegevens van de Sluisweg 37 zijn aangepast naar de vigerende vergunningssituatie.

Op basis van deze gegevens is met behulp van het programma V-stacks Gebied de voorgrondbelasting én de achtergrondbelasting op de projectlocatie in kaart gebracht. In een straal van 2 km rondom het plangebied zijn agrarische bedrijven gelegen waar dieren worden gehouden waarbij geuremissie vrijkomt. Bij agrarische bedrijven waar enkel dieren worden gehouden zonder geuremissiefactor (melkrundvee, paarden e.d.) is de vaste afstand van toepassing. Het plangebied is buiten deze contouren gelegen.

Rekenresultaten

De invoergegevens en rekenresultaten voor de locatie zijn in de bijlage 4 toegevoegd. De voorgrondbelasting (berekend met V-stacks gebied) ter plaatse van het plangebied bedraagt maximaal 8,7 OUE/m³. De achtergrondbelasting ter plaatse van het plangebied bedraagt maximaal 8,1 Oue/m³.

Het verwachte woon- en leefklimaat bij omgekeerde werking wordt bepaald voor de bestaande situatie. De geurhinder wordt bepaald uitgaande van de achtergrondbelasting en voorgrondbelasting van het gebied. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de grootste geurbelasting bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. In tabel 2 is de achtergrondbelasting en voorgrondbelasting van de meest invloedrijke veehouderij in de omgeving weergegeven.

Bij het bepalen van de geurhinder geldt als vuistregel dat de voorgrondbelasting maatgevend is indien deze tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. Uit onderstaande tabel blijkt dat op alle rekenpunten de voorgrondbelasting de meest maatgevende belasting betreft.

Tabel 2: Overzicht percentage geurghinderden

Rekenpunt*	Achtergrondbelasting	Voorgrondbelasting	Meest bepalende belasting	Percentage geurghinderde
1	7,5	7,1	Voorgrond	27%
2	7,6	7,1	Voorgrond	27%
3	7,8	7,7	Voorgrond	28%
4	8,0	8,5	Voorgrond	30%
5	8,1	8,7	Voorgrond	30%
6**	5,8	5,5	Voorgrond	23%

*Zie bijlage 1 situatietekening voor rekenpunten plangebied

**De Hul 7

PRA Odournet BV heeft in opdracht van het voormalige ministerie van VROM de relatie tussen geurbelasting en geurhinder onderzocht. Aan de hand van de meest bepalende belasting is het percentage geurghinderde berekend. Ter plaatse van rekenpunten 4 en 5 is het percentage geurghinderden het hoogst (30%).

Tabel 3: Bepalen milieukwaliteit. Bron: GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)

Milieukwaliteit	Geurghinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30
zeer slecht	30 – 35
extreem slecht	35 – 40

Uit bovenstaande tabel kan de milieukwaliteit ter plaatse van de rekenpunten worden bepaald. Uit tabel 4 blijkt dat ter plaatse van de rekenpunten de milieukwaliteit uiteenloopt van 'tamelijk slecht' tot 'zeer slecht'. In bijlage 5 is de verspreidingskaart van de voorgrondbelasting (berekend met V-stacks gebied) te zien.

Tabel 4: Milieukwaliteit ter plaatse van rekenpunten

Rekenpunt plangebied*	Geurghinderden	Milieukwaliteit
1	27%	Slecht
2	27%	Slecht
3	28%	Slecht
4	30%	Zeer slecht
5	30%	Zeer slecht
6**	23%	Tamelijk slecht

*Zie bijlage 1 situatietekening voor rekenpunten plangebied

**De Hul 7

4. Conclusie

In de voorgaande hoofdstukken zijn geurberekeningen uitgevoerd voor het plangebied aan De Hul 2a en De Hul 7 ten opzichte van de omliggende veehouderijen. Uit deze toetsing kan worden geconcludeerd dat ter plaatse van de beoogde woningen de wettelijke geurnormen niet worden overschreden. Echter is de geurbelasting ter plaatse van de nieuw te realiseren woningen hoger dan ter plaatse van de bestaande bedrijfswoning aan De Hul 2a. Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat de beoogde ontwikkeling aan De Hul 2a de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderij aan de Sluisweg 37 beperkt.

De achtergrondbelasting ter plaatse van de beoogde woningen is maximaal 8,1 O_Ue/m³. De meest bepalende belasting betreft echter de voorgrondbelasting. De milieukwaliteit op basis van de voorgrondbelasting loopt uiteen van 'tamelijk slecht' tot 'zeer slecht'.

Bijlagen (separaat bijgevoegd)

- Bijlage 1: Situatieschets plangebied en ligging veehouderijen
- Bijlage 2: Overzicht vergunde situatie veehouderij Sluisweg 37
- Bijlage 3: Rekenresultaten V-stacks vergunning
- Bijlage 4: Invoergegevens en rekenresultaten V-stacks gebied
- Bijlage 5: Verspreidingskaart voorgrondbelasting

www.vandunadvies.nl